

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра українознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної роботи
доц. Солонинко І.І.

_____ 202__ р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія і практика професійної комунікації»

(назва навчальної дисципліни)

**підготовки фахівців
рівня вищої освіти магістр
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 226 «Фармація. Промислова фармація»**

**Вибіркова компонента
(заочна форма навчання)**

Обговорено та ухвалено на на
методичному засіданні кафедри
українознавства Протокол № 8 від
"23" травня 2022 р. Завідувачка
кафедри д.філол.н.
Єщенко Т. А. _____

Затверджено профільною
методичною комісією з гуманітарних
дисциплін Протокол №4 від "31"
травня 2022 р. Голова профільної
методичної комісії д.філол.н.
Єщенко Т. А. _____

ЛЬВІВ, 2022

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО

Кафедра українознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-
педагогічної роботи
доц. Солонинко І.І.

“ ___ ” _____ 202__ р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«Теорія і практика професійної комунікації»

(назва навчальної дисципліни)

**підготовки фахівців
рівня вищої освіти магістр
галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальності 226 «Фармація. Промислова фармація»**

**Вибіркова компонента
(заочна форма навчання)**

Обговорено та ухвалено на на
методичному засіданні кафедри
українознавства Протокол № 8 від
“23” травня 2022 р. Завідувачка
кафедри д.філол.н.
Єщенко Т. А. _____

Затверджено профільною
методичною комісією з гуманітарних
дисциплін Протокол №4 від “31”
травня 2022 р. Голова профільної
методичної комісії д.філол.н.
Єщенко Т. А. _____

ЛЬВІВ, 2022

Навчальна програма дисципліни «Теорія і практика професійної комунікації» (вибіркова компонента) для студентів 1 курсу фармацевтичного факультету, які навчаються за спеціальністю 226 «Фармація. Промислова фармація» на заочній формі навчання, укладена доктором філологічних наук Єщенко Тетяною Анатоліївною на підставі примірної програми навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)», що затверджена ДУ «Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України» від 01.06.2017 року та навчальної програми, затвердженої профільною методичною комісією (протокол №4 від 31 травня 2022 року)

Зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни на 2022-2023 н.р.

№ з/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри		Примітки

Завідувач кафедри українознавства д.філол.н. Єщенко Т. А.
(назва кафедри, прізвище, вчене звання)

УКЛАДАЧ ПРОГРАМИ: Єщенко Тетяна Анатоліївна, доктор філологічних наук, доцент

РЕЦЕНЗЕНТ: проф. Вінтонів Михайло Олексійович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Київського педагогічного університету імені Бориса Грінченка

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Теорія і практика професійної комунікації»

відповідно до Стандарту вищої освіти *другого (магістерського) рівня* галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 226 «Фармація. Промислова фармація»

освітньої програми *магістра* фармації

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю	
	Всього	Аудиторних				СРС
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)			
Назва дисципліни: «Теорія і практика професійної комунікації» <i>Змістових модулів 1</i>	3 кредитів / 90 год.	2	2	86	1 курс Залік, 1 контроль на робота	

Опис навчальної дисципліни (анотація) «Теорія і практика професійної комунікації» як навчальна дисципліна:

а) ґрунтується на отриманих під час навчання у середній загальноосвітній школі базових знаннях із сучасної української літературної мови;

б) закладає основи фахової мови фармацевта/провізора, з перспективою використання здобутих знань у професійній діяльності;

в) продовжує формувати мовну компетенцію, комунікативні навички майбутніх спеціалістів та сприяє становленню національно свідомої особистості.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основи сучасного професійного мовлення, фармацевтична комунікація, правила побудови діалогічного, монологічного, полілогічного фахового мовлення, культура наукової та професійної української мови, формування навичок і вмінь з актуальних видів професійної мовленнєвої діяльності.

Міждисциплінарні зв'язки: інтегрується з дисциплінами українознавчого спрямування та з іншими дисциплінами на рівні використання фахової нормативної лексики (фармацевтичної термінології);

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і практика професійної комунікації» є продовження формування національно-мовної особистості, комунікативних навичок майбутніх спеціалістів, студіювання особливостей фахової мови.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Теорія і практика професійної комунікації» є:

- засвоєння основоположних понять з курсу «Теорія і практика професійної комунікації»;
- усвідомлення значущості державної мови в професійному спілкуванні;
- оволодіння основами фахової мови фармацевта;
- опанування норм укладання фармацевтичних текстів.

1.3. **Компетентності та результати навчання,** формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результат навчання у Стандарті).

Згідно з вимогами стандарту дисципліна забезпечує набуття студентами *компетентностей:*

- *інтегральна*: здатність розв'язувати складні практичні проблеми і завдання в процесі навчання;
- *загальні*: здатність навчатися; здатність продукувати нові ідеї (творчість); здатність шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел; здатність до професійного (усного та письмового) спілкування фаховою мовою; здатність до безперервного навчання та саморозвитку, самостійної праці.
- *спеціальні (фахові, предметні)*: професійні знання, вміння та навички фахового спілкування, володіння вербальними та невербальними засобами вираження думки.

Деталізація компетентностей відповідно до дескрипторів НРК у формі «Матриці компетентностей».

Матриця компетентностей

№ /п	Компетентність	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	Власне мовна компетентність	Знання базових мовознавчих понять, з основних розділів сучасної української літературної мови	Базові лексичні, граматичні, стилістичні, орфоепічні, орфографічні	Внутрішня потреба вивчати і спілкуватися в професійному середовищі українською мовою як рідною, державною	Досвід самостійної предметної діяльності – навчально-пізнавальної, аналітичної, синтетичної та ін., здатність до самонавчання та продовження професійного розвитку
2	Мовленнєві компетентності	Знання базових мовленнєвознавчих понять	Уміння використовувати засоби мови залежно від стилю мовлення; уміння редагувати власне та чуже мовлення	Здатність реалізувати задум у процесі мовленнєвої діяльності	Здатність до контролю, самоконтролю, результатів мовленнєвої діяльності
3	Комунікативні компетентності	Знання мовних і немовних засобів і способів для висловлення думок, почуттів у різних сферах спілкування	Уміння доцільно використовувати засоби мови в практиці живого спілкування; уміння комунікативно виправдано добирати вербальні і невербальні засоби для формулювання думок	Здатність встановлювати і підтримувати контакт із співрозмовником, змінювати мовленнєву поведінку залежно від комунікативної ситуації	Досвід особистої відповідальності за власну комунікативну поведінку, вимогливість до свого мовлення

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

Результати навчання:

1. Уміння застосовувати лексико-граматичні категорії сучасної української літературної мови для вироблення оптимальної мовної поведінки в професійній сфері.
2. Володіння термінологічною лексикою, навичками роботи з вузькоспеціалізованими словниками.
3. Аналіз доцільності використання лексичних, морфологічних, синтаксичних мовних засобів відповідно до комунікативних намірів.
4. Опанування усними та писемними нормами мовленнєвого етикету в професійній діяльності лікаря.
5. Знання жанрових особливостей публічного виступу.
6. Здатність диференціювати функціональні стилі сучасної української літературної мови загалом та ознайомитись з дистинктивними ознаками наукового фармацевтичного тексту.
7. Розвиток навичок укладання основних адміністративно-канцелярських та медичних документів, а також редагування перекладних текстів.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин, 3 кредити ECTS.

Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індивідуальна робота
Тема 1. Логіко-емоційні, етичні та психологічні первні мовленнєвої комунікації. Мовний вплив як наука та ефективність спілкування фармацевта	0	0	10	Не передбачена навчальним планом
Тема 2. Культура спілкування. Невербальний і вербальний мовні впливи. Фармацевтична реклама і техніки переконування	0	0	16	
Тема 3. Види публічних виступів провізора (фармацевта) та їхня структура. Презентація товарів медичного призначення	1	0	10	
Тема 4. Поведінка оратора в аудиторії	0	1	10	
Тема 5. Підтримування уваги аудиторії під час виступу та його завершення. Аргументація мовлення фармацевта		0	10	-
Тема 6 Інформаційний виступ і його основні особливості. Психологічні типи людей та їхня поведінка в діловому спілкуванні	0	1	10	
Тема 7 Психологічні типи людей та їхня поведінка в діловому спілкуванні	0	0	10	
Тема 8 Техніка мовленнєвої комунікації і тактики спілкування	1	0	10	
Усього годин 90, 3 кредити ECTS	2	2	86	
Підсумковий контроль				Залік

4. Теми лекційних занять з дисципліни «Теорія і практика професійної комунікації»

№	Назва теми	Кількість годин
---	------------	-----------------

/п		
	Тема 3. Види публічних виступів та їхня структура. Простота викладу тексту виступу. Конкретність змісту тексту виступу. Різноманітність номінативних засобів. Риторичні фігури. Передача графічних знаків в усному мовленні. Виразність мовлення. Структура публічного виступу. Вибір теми. Позначення структурних частин виступу. Місце важливої інформації. Види планів виступу	1
	Тема 8 Техніка професійної комунікації і тактики спілкування. Пряма та непряма тактики спілкування. Конфлікт та мовні методи його розв'язання. Полеміка у спілкуванні	1
	Разом	2

Теми семінарських занять (не передбачено навчальним планом)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

5. Теми практичних занять з дисципліни «Теорія і практика професійної комунікації»

№	ТЕМА	Кіль-ть год.
1	Тема 4. Поведінка оратора в аудиторії Зовнішній вигляд. Манера виступу. Рух під час виступу. Погляд. Пози та жести. Голос, темп, інтонація. Індивідуальність оратора. Прийоми боротьби з хвилюванням під час виступу. Види аудиторії	1
	Тема 5. Переконливість аргументів. Правила аргументації. Способи аргументації. Універсальні прийоми ефективної аргументації. Логічні докази та емоційний вплив. Логічна аргументація. Різновиди логічних помилок. Підтримування уваги аудиторії під час виступу та його завершення.	
2	Тема 6. Інформаційний виступ і його основні особливості Основні різновиди інформаційних виступів. Загальні правила підготовки інформаційних виступів	1
	Тема 8. Техніка мовленнєвої комунікації і тактики спілкування. Пряма та непряма тактики спілкування. Конфлікт та мовні методи його розв'язання. Полеміка у спілкуванні	
	Разом	2

Теми лабораторних занять (не передбачено навчальним планом)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
-------	------------	-----------------

6. Самостійна робота студентів з дисципліни «Теорія і практика професійної комунікації»

№	ТЕМА	Кіль-ть год.
1	Тема 1. Основні форми комунікативної поведінки фармацевта. Характеристика мовного впливу. Основні поняття мовного впливу: комунікативні невдачі, чинники мовного впливу, комунікативна позиція, способи мовного впливу на особистість.	10
2	Тема 2. Функції невербальних сигналів. Співвідношення вербальних і невербальних сигналів у спілкуванні. Види невербальних сигналів. Чинник погляду, фізичної поведінки, організації простору спілкування. Вербальний мовний вплив.	16
3	Тема 3. Види публічних виступів та їхня структура. Простота викладу тексту	10

	виступу. Конкретність змісту тексту виступу. Різноманітність номінативних засобів. Риторичні фігури. Передача графічних знаків в усному мовленні. Виразність мовлення. Структура публічного виступу. Вибір теми. Позначення структурних частин виступу. Місце важливої інформації. Види планів виступу	
4	Тема 4. Індивідуальність оратора. Прийоми боротьби з хвилюванням під час виступу. Види аудиторії	10
5	Тема 5. Переконаливість аргументів. Правила аргументації. Способи аргументації. Універсальні прийоми ефективної аргументації. Логічні докази та емоційний вплив. Логічна аргументація. Різновиди логічних помилок	10
6	Тема 6. Інформаційний виступ і його основні особливості Основні різновиди інформаційних виступів. Загальні правила підготовки інформаційних виступів	10
7	Тема 7. Типи мовців та їхня комунікативна поведінка в діловому спілкуванні	10
8	Тема 8. Техніка мовленнєвої комунікації і тактики спілкування. Пряма та непряма тактики спілкування. Конфлікт та мовні методи його розв'язання. Полеміка у спілкуванні	10
	Разом	86

7. Індивідуальні завдання (контрольна робота)

Тему контрольної роботи студенти обирають з наведеного нижче переліку. Варіант відповідає номеру студента у спискові групи. Запропоновано висвітлити три проблемні питання з курсу.

Контрольна робота складається з титульного аркушу, плану, оформленого згідно з вимогами тексту, висновків, та переліку використаної літератури.

Етапи написання контрольної роботи:

- 1) ознайомлення з базовою літературою з теми;
- 2) аналіз літератури і укладання плану роботи;
- 3) систематизація матеріалу, редагування, остаточне оформлення роботи.

Попередньо студент знайомиться з базовою літературою, укладає план роботи, аналізує додаткові джерела інформації. План роботи містить вступ, 2-3 питання, що розкривають зміст проблеми, висновки, список використаної літератури. Розкриваючи зміст проблеми треба враховувати історію її становлення і сучасний стан проблеми. Кожне питання повинно закінчуватися чітко сформульованими висновками.

Список літератури має включати не тільки підручники і посібники, але і монографії та наукові статті (не менше 2). Список літератури складається з 5-7 джерел. Фінальним етапом підготовки контрольної роботи є систематизація матеріалу, уточнення плану і оформлення роботи. В електронному вигляді матеріал варто готувати у форматі MS Word, розмір сторінки А4 (всі поля – 2 см), міжрядковий інтервал – 1, шрифт Times New Roman, 14 кегль. Абзацний відступ ставити автоматично 1,25 см. Всі міжабзацні інтервали 0 пт.

Обсяг роботи не менше 15 сторінок друкованого тексту А-4. Текст на аркуші має бути вирівняно по ширині. При цитуванні обов'язково вказувати джерело і сторінку, з якої наводиться цитата. Лапки « » використовуються для цитат, назв творів тощо. Покликання подаються за зразком [2, с. 45], де 2 – номер згадуваного джерела у спискові використаної студентом літератури, а с. 45 – номер сторінки цього джерела, що містить наведену цитату. Список літератури варто оформити згідно із вимогами ВАК України.

Зразок:

Онуфрієнко Г. С. Риторика : [навчальний посібник для ВНЗ] / Г. С. Онуфрієнко. – К. : Центр навчальної літератури, 2016. – 624 с.

Пономарів О. Д. Українське слово для всіх і для кожного / О. Д. Пономарів. – К. : Либідь, 2013. – 360 с.

Шутак Л.Б. Культура професійного спілкування: контрольні вправи і тестові завдання : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації] / Л.Б. Шутак, А.В. Ткач, Г.В. Навчук. – Чернівці : Видавництво БДМУ, 2012. – 182 с.

Усі роботи, що не відповідають зазначеним вимогам за оформленням повертаються на доопрацювання.

Перелік тем індивідуальних творчо-пошукових завдань КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант №1

1. Онлайн-консультування та мовленнєва комунікація в інтернет-аптеках як новітні способи спілкування між фармацевтом і пацієнтом.
2. Мовець-маніпулятор та основні ознаки його комунікативної поведінки.
3. Вебінар як форма мовленнєвої комунікації у фармацевтичній галузі.

Варіант №2

1. Своєрідність ведення переговорів провізорами аптек з конфліктними перемовниками.
2. Фармацевтична реклама як засіб фахової комунікації.
3. Особливості мовленнєвої комунікації між фармацевтом і пацієнтом під час безрецептурного відпуску ліків.

Варіант №3

1. Типи промов та їхня мовленнєва своєрідність.
2. Почерк лікаря як бар'єр у спілкуванні між фармацевтом і пацієнтом.
3. Діалог як форма вербальної комунікації між фармацевтом і пацієнтом.

Варіант №4

1. Гендерні (специфіка за статтю) аспекти професійної комунікації.
2. Своєрідність мовленнєвого етикету фахівця з фармації.
3. Тактики мовленнєвого спілкування: пошуки консенсусу (пряма та непряма комунікативні тактики).

Варіант №5

1. Основні різновиди контактної зони у мовленнєвій комунікації (особиста, соціальна, інтимна, публічна).
2. Полеміка у мовленнєвій комунікації фармацевта. Різновиди суперечок.
3. Основні форми комунікативної поведінки фармацевта: монолог, діалог, полілог.

Варіант №6

1. Різновиди логічних помилок у мовленнєвій комунікації фармацевта.
2. Мовець-актуалізатор та основні ознаки його комунікативної поведінки.
3. Поняття нейтральної комунікативної поведінки фармацевта.

Варіант №7

1. Підготовки публічної промови з фармацевтичної тематики: методика, етапи.
2. Культура мовлення фармацевта.
3. Поняття конфліктогенної мовленнєвої поведінки фармацевта / пацієнта.

Варіант №8

1. Монолог як форма вербальної комунікації фармацевта (презентація лікарського препарату).
2. Стилі комунікативної поведінки фармацевта під час розв'язання конфліктів.
3. Мистецтво ведення ділових перемовин.

Варіант №9

1. Стратегії ввічливої мовленнєвої поведінки Брауна-Левінсона (позитивна, негативна, пряма, відсутність ввічливості).
2. Стилі мовленнєвої комунікації фармацевта: авторитарний, суперечливий, демократично-ліберальний.
3. Специфіка мовленнєвого реагування на словесне погрожування у професійній комунікації фармацевта.

Варіант №10

1. Комунікативна поведінка фармацевта.
2. Основні функції мовленнєвої комунікації (емоційно-виражальна, звертально-апелятивна, повідомлювально-репрезентативна та ін.).
3. Механізми взаємодії мовців під час вербального контакту.

Варіант №11

1. Мовленнєво-риторичний складник мовної особистості фармацевта.
2. Поняття комунікативного кодексу фармацевта (правдивість, істинність мовлення, вірність мовця собі або щирість).

3. Основні види комунікації (внутрішня, міжособистісна, публічна, організаційна, масова і под.).

Варіант №12

1. Мовленнєва комунікація та риторика.
2. Механізми пристосування мовного коду до об'єктивної дійсності (ситуації спілкування).
3. Поняття комунікативної поведінки фармацевта.

Варіант №13

1. Мовленнєвий акт як одиниця організації мовного коду в комунікації.
2. Поняття фармацевтичного дискурсу і мовленнєвого жанру.
3. Мовний вплив у фармацевтичній рекламі.

Варіант №14

1. Особливості рекламної комунікації у фармацевтичній галузі.
2. Домінуючі ознаки комунікативної поведінки українця.
3. Комунікативні стратегії і тактики.

Варіант №15

1. Сутність і природа комунікативних невдач (девіацій). Типологія комунікативних невдач.
2. Поняття мовної, мовленнєвої і комунікативної особистості. Мовна, мовленнєва і комунікативна компетенція.
3. Усна та писемна комунікація.

Варіант №16

1. Комунікативні ознаки культури мовлення фармацевта.
2. Структура мовної особистості - учасника комунікативного процесу.
3. Науковий дискурс: поняття, жанрова стратифікація, комунікативні стратегії.

Варіант №17

1. Комунікація в кризових і конфліктних ситуаціях.
2. Усне ділове мовлення як складник професійного іміджу фармацевта.
3. Рекламне красномовство у фармації.

Варіант №18

1. Засоби невербальної комунікації (міміка, погляд, жести, пози, хода, контакт очей).
2. Фармацевтичний текст як результат і одиниця комунікації.
3. Так звана «офісна комунікація» та її специфіка.

Варіант №19

1. Володіння нормами української літературної мови як показник фахової компетенції фармацевта (провізора).
2. Структура ораторського виступу фармацевта.
3. Особливості документообігу у фармацевтичній галузі.

Варіант №20

1. Культура мовленнєвої комунікації в офіційно-діловій сфері фармацевтичної галузі.
2. Риторична майстерність як складник професійного іміджу фармацевта (провізора).
3. Діалектизи як бар'єри у спілкуванні між фармацевтом і пацієнтом

Варіант №21

1. Культура мовлення як складник професійного іміджу фармацевта (провізора).
2. Нарада як форма мовленнєвої комунікації: класифікація нарад, правила проведення.
3. Види і жанри публічного мовлення фармацевта.

Варіант №22

1. Принципи та правила ефективного ділової комунікації у сфері фармації.
2. Основні різновиди запитань та їхні функції у мовленнєвій комунікації фармацевта.
3. Мовленнєво-комунікативні техніки привертання уваги під час публічного виступу.

Варіант №23

1. Роль комунікативного контакту між провізором (фармацевтом) і слухачською аудиторією. Прийоми активізації уваги слухачів.
2. Особливості мовленнєвої комунікації фармацевта з людьми з особливими потребами (обмеженими можливостями).
3. Невербальні (парамовленнєві) засоби мовленнєвої комунікації фармацевта: жести, міміка, голос, вираз обличчя, постава.

Варіант №24

1. Модель мовленнєвої комунікації «фармацевт-пацієнт»: толерантність, лояльність, терпимість.
2. Візитна картка як атрибут ділової комунікації фармацевта (провізора).
3. Підготовка до публічного виступу.

Варіант №25

1. Деструктивні і конструктивні складники мовленнєвої комунікації.
2. Комунікативна реакція на запитання під час публічного виступу.
3. Типи ораторських промов: інформаційна, переконувальна, натхненна, заклична, розважальна.

Варіант №26

1. Типи комунікативних реакцій доповідачів на поведінку так званих «прикрих слухачів».
2. Композиція публічної промови фармацевта (провізора).
3. Ділова бесіда як форма мовленнєвої комунікації у фармацевтичній галузі.

Варіант №27

1. Комунікативні техніки ораторського виступу.
2. Зв'язок мовленнєвої комунікації з іншими науковими дисциплінами про людину.
3. Класифікація суперечок у мовленнєвій комунікації.

Варіант №28

1. Переконливість аргументів. Правила аргументації. Способи аргументації. Універсальні прийоми ефективної аргументації.
2. Інформаційний виступ провізора та його комунікативна сворідність.
3. Культура мовленнєвої комунікації фармацевта по телефону та в Інтернеті.

Варіант №29

1. Функція ораторства у світі та у фармації.
2. Основні принципи безконфліктної комунікації фармацевта (провізора).
3. Логіко-емоційні основи мовленнєвої комунікації фармацевта. Закони логіки та їхнє використання у професійній комунікації.

Варіант №30

1. Комунікативні правила ведення дискусій.
2. Засоби мовної виразності та елементи художності у публічній промові фармацевта.
3. Монолог як форма вербальної комунікації фармацевта (презентація лікарського препарату).

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Письмова робота оцінюється однією оцінкою на основі таких критеріїв за стобальною шкалою:

- повнота розкриття тем творчо-пошукових контрольних завдань;
- відповідність роботи структурним, змістовим, технічним вимогам;
- орфографічні та пунктуаційні помилки оцінюються однаково;
- помилка в тому самому слові, яке повторюється у тексті кілька разів, вважається однією помилкою;

- помилки на те саме правило, але в різних словах вважаються різними помилками:

– розрізняють грубі і не грубі помилки, тобто такі, які не мають істотного значення для характеристики грамотності студента (перелік не грубих помилок визначається програмою з української мови).

Оцінка 5-ти бальна	Кількість помилок	Оцінка 5-ти бальна	Кількість помилок
«5»	-	«4»	5 грубих
	1 виправлення		5 грубих + 1 негруба
	2 виправлення		5 грубих + 2 негрубі
	3 виправлення		6
	1 негруба		6 грубих + 1 негруба
	1 негруба + 1 виправлення		6 грубих + 2 негрубі
	1 негруба + 2 виправлення		7 грубих
	1 негруба + 3 виправлення		7 грубих + 1 негруба
	1 груба		8 грубих
	1 груба + 1 виправлення		9 грубих

	1 груба + 2 виправлення		9 грубих + 1 негруба
	1 груба + 3 виправлення		10 грубих
	1 груба + 1 негруба	«3»	10 грубих + 1 негруба
	2 грубі		11 грубих
	2 грубі + 1 виправлення		12 грубих
	2 грубі + 1 негруба		12 грубих + 1 негруба
	3 грубі		13 грубих
	3 грубі + 1 виправлення		13 грубих + 1 негруба
	3 грубі + 2 виправлення		«2»
	3 грубі + 1 негруба	14 грубих + 1 негруба	
	3 грубі + 2 негрубі	15 грубих	
	4 грубі	16 грубих	
	4 грубі + 1 виправлення	17 грубих	
	4 грубі + 2 виправлення	18 грубих	
	4 грубі + 1 негруба	19 грубих	
	4 грубі + 2 негрубі		20 грубих і більше

«5» балів ставиться за бездоганно виконану роботу, при відсутності жодного виправлення.

До не грубих відносять такі помилки:

- у винятках усіх правил;
- у написанні великої букви в складних власних найменуваннях;
- у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;
- у випадках, коли замість одного знаку поставлений інший;
- у випадках, що вимагають розрізнення не і ні (у сполученнях: не хто інший, як...; не що інше, як...; ніхто інший не...; ніщо інше не...);
- у пропуску одного зі сполучуваних розділових знаків або в порушенні їх послідовності;
- у заміні українських букв російськими.

За наявності у тексті більше п'яти поправок оцінка знижується на один бал.

Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота, яку студент виконує при підготовці до аудиторного заняття, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на позааудиторну самостійну роботу, контролюється на підсумковому занятті.

8. Методи навчання.

При проведенні практичних занять використовуються такі методи навчання: *діагностування* (бесіда, спостереження, тестування, творчі та самостійні роботи); *інформування* (демонстрація, консультування, розповідь, групове навчання, підсумковий тестовий контроль); *самостійна робота* (дослідження наукових та інформаційних джерел); *практична робота* (виконання тренувальних вправ та завдань); *розвиток творчої діяльності* (здійснення мовних розвідок); *операційний метод* (ділові ігри, самокритика, розв'язання комунікативних ситуацій).

9. Методи контролю

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється на практичних заняттях відповідно до конкретних цілей та під час індивідуальної роботи викладача зі студентами.

Застосовуватимуться такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- система тренувальних вправ і творчих завдань;
- блок тестових завдань;
- самостійна робота;
- написання наукових повідомлень та творчо-пошукових робіт.

10. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння студентами навчального матеріалу (необхідно описати форми проведення поточного контролю під час навчальних занять за 4-ри бальною (національною) шкалою). Форми оцінювання поточної навчальної діяльності є стандартизовані і включають контроль теоретичної та практичної підготовки.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (національною). При цьому враховуються усі види робіт, передбачені програмою дисципліни. Студент має отримати оцінку з кожної теми для подальшої конвертації оцінок у бали за багатобальною (200-бальною) шкалою.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання (залік)

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу виключно на підставі результатів виконання ним певних видів робіт на практичних, семінарських або лабораторних заняттях. Семестровий залік з дисциплін проводиться після закінчення її вивчення, до початку екзаменаційної сесії.

12. Схема нарахування та розподіл балів, які отримують студенти:

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за 4-ри бальною (національною) шкалою під час вивчення дисципліни, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$x = \frac{CA \times 200}{5}$$

Для зручності наведено таблицю перерахунку за 200-бальною шкалою:

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу для дисциплін, що завершуються заліком

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
для дисциплін, що завершуються заліком**

4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала	4- бальна шкала	200- бальна шкала
5	200	4.45	178	3.92	157	3.37	135
4.97	199	4.42	177	3.89	156	3.35	134
4.95	198	4.4	176	3.87	155	3.32	133
4.92	197	4.37	175	3.84	154	3.3	132
4.9	196	4.35	174	3.82	153	3.27	131
4.87	195	4.32	173	3.79	152	3.25	130
4.85	194	4.3	172	3.77	151	3.22	129
4.82	193	4.27	171	3.74	150	3.2	128
4.8	192	4.24	170	3.72	149	3.17	127
4.77	191	4.22	169	3.7	148	3.15	126
4.75	190	4.19	168	3.67	147	3.12	125
4.72	189	4.17	167	3.65	146	3.1	124
4.7	188	4.14	166	3.62	145	3.07	123
4.67	187	4.12	165	3.57	143	3.02	121
4.65	186	4.09	164	3.55	142	3	120
4.62	185	4.07	163	3.52	141	Менше 3	Недос- татньо
4.6	184	4.04	162	3.5	140		
4.57	183	4.02	161	3.47	139		
4.52	181	3.99	160	3.45	138		
4.5	180	3.97	159	3.42	137		
4.47	179	3.94	158	3.4	136		

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

Ранжування з присвоєнням оцінок „А”, „В”, „С”, „D”, „Е” проводиться для студентів даного курсу, які навчаються за однією спеціальністю і успішно завершили вивчення дисципліни. Студенти, які одержали оцінки FX, F («2») не вносяться до списку студентів, що ранжуються. Студенти з оцінкою FX після перескладання автоматично отримують бал „Е”.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму, конвертуються у традиційну 4-ри бальну шкалу за абсолютними критеріями, які наведено нижче у таблиці:

Бали з дисципліни	Оцінка за 4-ри бальною шкалою
Від 170 до 200 балів	5
Від 140 до 169 балів	4
Від 139 балів до мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	3
Нижче мінімальної кількості балів, яку повинен набрати студент	2

Оцінка ECTS у традиційну шкалу не конвертується, оскільки шкала ECTS та чотирибальна шкала незалежні.

Об’єктивність оцінювання навчальної діяльності студентів перевіряється статистичними методами (коефіцієнт кореляції між оцінкою ECTS та оцінкою за національною шкалою).

13. Методичним забезпеченням з вивчення дисципліни є презентації, тематичні таблиці до кожної теми, дошка, стаціонарні стенди, спеціалізовані підручники, словники та довідники, картки із завданнями для тестового контролю, методичні розробки для викладачів та методичні вказівки для студентів до практичних занять.

14. Рекомендована література

Основна (базова)

1. **Абрамович С.,** Чікарьова М. Мовленнєва комунікація : [навчальний посібник] / Семен Абрамович, Марія Чікарьова. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураги, 2013. – 460 с.
2. **Бацевич Ф.** Основи комунікативної лінгвістики : [навчальний посібник для ВНЗ] / Ф. Бацевич. – К. : Видавничий центр «Академія», 2004. – 240 с.
3. **Семенюк О. А.,** Паращук В. Ю. Основи теорії мовної комунікації : [навчальний посібник для ВНЗ] / О. А. Семенюк, В. Ю. Паращук. – К. : Видавничий центр «Академія», 2010. – 240 с.

Допоміжна

1. **Бас-Кононенко О. В.** Українська мова. Теорія, завдання, тести : [навч. посібник] / О. В. Бас-Кононенко, Л. П. Гнатюк. – К. : Знання, 2014. – 405 с.
2. **Кавера Н. В.** Практикум з риторики: [навчальний посібник для ВНЗ] / Н. В. Кавера. – К. : Кондор, 2015. – 178 с.
3. **Кеннеді Г.** Домовлятися завжди. Як досягти максимуму в будь-яких перемовинах [перекл. Тетяни Микитюк] /
4. **Кубрак О. В.** Етика ділового та повсякденного спілкування : [навчальний посібник для ВНЗ] / О. В. Кубрак. – Суми: Університетська книга, 2016. – 222 с.
5. **Куньч З,** Городиловська Г., Шмілик І. Риторика : [навчальний посібник для ВНЗ] / З. Куньч, Г. Городиловська, І. Шмілик. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2016. – 496 с.
6. **Кушнір Р.** Мистецтво відповідального спілкування [нав.пос.] / Р. Кушнір. – Дрогобич: Коло, 2017. – 240 с.
7. **Кушнір Р.** Великий оратор, або як говорити так, щоб Вам аплодували стоячи [нав.пос.] / Р. Кушнір. – Дрогобич: Коло, 2013. – 258 с.
8. **Левченко О.П.** Науковий стиль: культура мовлення: [навчальний посібник] / О.П. Левченко. – Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2012. – 204 с.
9. **Лисенко Н.О.** Культура наукової мови: [навчальний посібник] / Н.О. Лисенко, Н.В. Піддубна, О.О. Тележкіна. – Х.: Тім Пабліш Груп, 2015. – 224 с.
10. **Микитюк О. Р.** Сучасна українська мова: самобутність, система, норма : [навч. посібник] / О. Р. Микитюк. – 2-ге вид., доповн. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2012. – 440 с.
11. **Онуфрієнко Г. С.** Риторика : [навчальний посібник для ВНЗ] / Г. С. Онуфрієнко. – К. : Центр навчальної літератури, 2016. – 624 с.
12. **Пономарів О. Д.** Українське слово для всіх і для кожного / О. Д. Пономарів. – К. : Либідь, 2013. – 360 с.
13. **Шутак Л.Б.** Культура професійного спілкування: контрольні вправи і тестові завдання : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації] / Л.Б. Шутак, А.В. Ткач, Г.В. Навчук. – Чернівці : Видавництво БДМУ, 2012. – 182 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Державна мова – мова професійного спілкування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://stud24.ru/>.
2. Державна мова – мова професійного спілкування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.studopedia.info/>.
3. Культура писемного ділового мовлення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.linguistika.com.ua>.
4. Луковенко Т. Явище паронімії в українській мові [Електронний ресурс] / Т. Луковенко. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/15353/1/27-123-126.pdf>.
5. Нормативно-директивні документи МОЗ України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mozdocs.kiev.ua/?nav=8>.